

Svar på fråga 2024/25:1301 av Mattias Vepsä (S)
Brist på kontanter

Mattias Vepsä har frågat mig om jag har tagit initiativ till en analys för att klargöra orsakerna till den nuvarande situationen, och vad jag och regeringen avser att vidta för åtgärder för att upprätthålla tillgången till kontanter.

Ett väl fungerande system för att genomföra betalningar är en grundläggande förutsättning för samhällsekonomin.

Betalningsområdet genomgår en omfattande strukturomvandling, inte minst till följd av ökad digitalisering. Utvecklingen med en digital betalningsmarknad har dock inneburit att frågan om tillgång till kontanter är aktuell.

För att säkerställa tillgången till kontanttjänster för konsumenter och företag är de stora bankerna i Sverige sedan den 1 januari 2021 skyldiga att tillhandahålla platser för kontantuttag och dagskasseinsättningar. Post- och telestyrelsen (PTS) utövar tillsyn över att bankerna uppfyller kravet och myndigheten konstaterade den 13 juni 2025 att så är fallet.

Därtill har Riksbanken sedan den 1 januari 2023 ett tydligare ansvar för kontantkedjan och ska bidra till att det finns kontanter i betryggande utsträckning i hela Sverige, t.ex. genom att se till att det finns minst fem kontantdepåer i Sverige och genom att övervaka kontanthantering. Riksbanken har också ett ansvar för att allmänheten ska kunna göra betalningar i normalläget och även vid kriser.

Jag utesluter inte att mer kan behöva göras framgent kopplat till tillgången till kontanter. Jag följer noga utvecklingen på alla delar av betalningsmarknaden, inklusive kontanthantering. Regeringen beslutade den 12 januari 2024 att ge en sakkunnig, Dennis Dioukarev, i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder som kan stärka möjligheterna att betala med kontanter. Dennis Dioukarev redovisade sina förslag i slutet av 2024. Förslagen har remitterats och bereds nu inom Regeringskansliet.

Stockholm den 22 juli 2025

Niklas Wykman